

جویابه

جوابیه بانک مرکزی به گزارش «مردم سالاری»

در پی انتشار گزارشی در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ در روزنامه مردم‌سالاری با عنوان «شکست سیاست‌های بانک مرکزی»، بانک مرکزی جمهوری اسلامی‌ایران» جوابیه‌ای ارسال کرد که متن آن بدین شرح است:
ابری درک صحیح‌تر موضوع ذکر این نکته ضروری است که طی سال‌های اخیر تحولات نرخ ارز عمدتاً متأثر از عوامل غیراقتصادی و بروزنا بوده که در عمل به تغییرات نرخ ارز در مسیر نامتناسب با بنیان‌های اقتصادی منجر شده است. با این حال در چنین شرایطی سیاستگذار تلاش نموده است تا با به‌کارگیری ابزارهای در اختیار و در عین حال با رعایت اقتضانات اقتصادی کشور، آثار و تبعات منفی بروز عوامل فوق را در سطح کلان به حداقل برساند. درخصوص نوسانات نرخ ارز در دولت سیزدهم و ثبت ارقامی در حدود ۳۷ هزار ریال در روزهای گذشته می‌توانست به این نکته اشاره نمود که رشد قیمت ارز در سال‌های گذشته به ویژه بعد از ورود ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز وجود داشته است. به گونه‌ای مرداد ۹۷ قیمت دلار ۹۳۰۰ تومان بوده و خرداد ۱۴۰۰ به حدود ۲۴ هزار تومان و در شهریور همان سال به ۲۷۵۰۰ تومان رسید. سقوف قیمتی وجود داشته به گونه‌ای که از ابتدای سال ۱۳۹۹ تا مهرماه همان سال یعنی طرف مدت شش ماه نرخ دلار در بازار غیررسمی‌از ۱۵ هزار تومان به ۳۲ هزار تومان و نرخ حواله دلار هم از ۱۲/۵۰۰ تومان به ۲۷ هزار تومان در مهرماه رسید؛ یعنی رشد قیمتی ۱۱۲/۳ و ۱۰۰ درصدی به ثبت رسیده است.

علی‌الاحال طی ماه‌های سپهری شده از فعالیت دولت سیزدهم، رویکرد بانک مرکزی براین بوده است که با ساماندهی و عمق بخشی به بازار رسمی‌حواله اسکانس، نرخ‌های ارز در این دو بازار به سمت سطوح تعادلی (متناسب با مولفه‌های بنیادین اقتصاد) هدایت نماید و در این میان ضمن تلاش برای تقویت عرضه در این بازار و پاسخگویی به کلیه نیازهای واقعی ارزی، زمینه‌های معامله در بازار غیررسمی‌را با جدیت کاهش داده و به حداقل برساند.

رویکرد سیاستی منته‌ذ از سوی بانک مرکزی در حال حاضر برآن است تا ضمن توجه به ضرورت صیانت از ذخایر ارزی، زمینه متعادل‌سازی عرضه و تقاضا و به تبع آن ثبات بخشی به بازار ارز را فراهم نماید.
براین اساس طی هفته‌های اخیر بازار ارز عمدتاً متأثر از انتشار برخی اخبار و شایعات و با واقعیت‌های اقتصادی کشور به طور خاص عوامل بنیادین اقتصادی کشور نظیر تحولات مثبت بخش خارجی اقتصاد همخوانی ندارد با نوساناتی مواجه گر دیده است.

البته نوسانات مذکور عمدتاً در بازارهایی ملاحظه می‌شود که سهم اندکی در تامین ارز نیازهای وارداتی کشور دارند و انتظار می‌رود نوسانات مذکور به واسطه بالا بودن جریان‌های عرضه ارز در اقتصاد به شرایط متعادل بازگشت نمایند.

تامین ارز نیازهای وارداتی از طریق سامانه نیما

بانک مرکزی در قالب سامانه نیما ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه تولید را طبق یک رویکرد شفاف به تمامی‌تامین می‌کند و آمار عملکرد این بازار طی سه ماه گذشته حاکی از این است که همواره روند عرضه حداقل ۳ برابر تقاضا بوده و سهم بازار غیررسمی‌در تامین نیازهای ارزی کشور همواره کمتر از ۵ درصد کل نیاز ارزی بوده و هست که تامین مالی واردات قاچاق از این بخش تامین می‌شود.

ذکراین نکته ضروری است که بازار از کشور به دو بخش بازار حواله و بازار اسکانس تقسیم می‌شود که در هر بخش علاوه بر فعالیت رسمی‌فعالیت غیررسمی‌نیز وجود دارد. بازار رسمی‌حواله اسکانس همان سامانه نیماست و بازار رسمی‌اسکانس نیز بازار متشکل معاملات ارز ایران است. آنچه مهم است میزان معاملات انجام شده در این بازارهاست.

در حال حاضر باتوجه به فراگیری سامانه نیما و لزوم عرضه ارز توسط صادرکنندگان و درانگن ارز در این سامانه عملاً بازار غیررسمی‌در بخش حواله وجود ندارد. در بخش اسکانس نیز معاملات روزانه در بازار متشکل معاملات ارز ایران بین ۱۵ تا ۲۰ میلیون دلار انجام می‌شود و حجم عمده معاملات اسکانس را در برمی‌گیرد. معاملات غیررسمی‌در بخش اسکانس نیز عمدتاً بدون وجود ارز خارجی و به صورت معاملات فردایی انجام می‌شود که این عملاً اسکانس‌سی وجود ندارد. صرفاً تسویه مابه‌التفاوت قیمت ارز به صورت ریال میان طرفین رد و بدل می‌شود. مضافاً اینکه مطابق قانون، معاملات فردایی اساساً جنبه مجرمانه دارد.

تحملیدات بانک مرکزی با تعادل بخشی به بازار

در عین حال باتوجه به جو روانی بازار غیررسمی‌ارز بر پیکره اقتصاد و نقش آن بر انتشارات بانو، بانک مرکزی به عنوان سیاستگذار همواره با رصد بازار تلاش کرده تا در قالب نظام شناور مدیریت شده، و با هدف کاهش نوسانات کوتاه مدت و با توجه به اقتضانات اقتصاد کلان در بازار از مداخله کند. رویکردی که برخلاف نظر برخی از منتقدان که آن را ارزی‌بشی تعبیر و تفسیر می‌کنند نوعی ابزار مداخله سیاستگذار برای تعادل بخشی به بازار است که در دوره جدید فعالیت بانک مرکزی در دوره سیزدهم برخلاف دوره‌های قبل همین سیاستگذاری هم در بستری شفاف و بدون ابهام در قالب بازار متشکل ارزی و برپایه عرضه و تقاضای بازار نرخ‌گذاری و عرضه صورت می‌گیرد. در این ارتباط لازم به توضیح است در خردادماه سال جاری و در مواجهه با نوسانات نرخ ارز در بازار غیررسمی که تحت تاثیر عوامل روانی و انتظاری حادث شده بود، شورای عالی سران قوا اختیارات ویژه‌ای برای مدیریت بازار ارز به بانک مرکزی تفویض نمود و متعاقباً این بانک مجموعه اقداماتی را در دستور کار خود قرار داد.

در گام نخست، بانک مرکزی با ابلاغ بخشنامه‌ای، مجوز معامله ارز صادرکنندگان به نرخ توافقی در صرافی‌ها را صادر نمود و همین اقدام توانست آثار مثبتی در جهت کاهش نرخ ارز در بازار برجای گذارد. در ادامه این بانک خرید ارز تمامی‌اشخاص حقیقی و حقوقی را توسط صرافی‌ها مجاز اعلام نمود و بدین ترتیب به فعالین این بخش اجازه داد تا علاوه بر ارز صادرکنندگان، نسبت به خرید ارز از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی با نرخ توافقی اقدام نمایند.

با ایجاد سازوکار معاملات با ن نرخ توافقی، روند عرضه ارز توسط صادرکنندگان بهبود یافت با این امر باتعمیق بازار و افزایش منابع در اختیار صرافی‌ها، زمینه مناسبی برای پوشش و پاسخ‌دهی به تقاضای اسکانس گروه بیشتری از متقاضیان واقعی ارز در سطح بازار فراهم آورد. در این چارچوب، افراد می‌توانند با مراجعه به صرافی‌ها و شعب منتخب بانک‌ها ارز مورد نیاز خود را (در سرفصل خدماتی سایر) با نرخ توافقی تهیه نمایند که این مهم به نوبه خود تاثیر بسزایی بر کاهش تقاضای در بازار غیررسمی‌را انتقال آن به مجاری رسمی‌در پی داشت.

انتشار اوراق ارزی

درپاره مشکلات انتشار اوراق ارزی بانک مرکزی و تبیین دلایل اجرائی سیاست مذکور باید گفت: رویکرد بانک مرکزی مبتنی بر این امر است که با بهره‌گیری از ابزارهای در اختیار و نیز معرفی ابزارهای جدید، از شکل‌گیری نوسانات در بازار جلوگیری نماید و زمینه‌های ظهور و بروز آن را محدود سازد.

در همین ارتباط نیز این بانک تصمیم گرفت تا از طریق انتشار اوراق ارزی با سررسید کوتاه مدت (سه‌ماهه)، بخشی از تقاضای موجود در بازار ارز را پاسخ دهد. یکی از نکات اساسی در طراحی این سیاست ناظر بر آن است که دارایی پایه اوراق مورد پذیرش سرمایه‌گذاران قرار گیرد و بازار نقدی آن نیز در کشور از عمق کافی برخوردار باشد؛ علاوه براین، بانک مرکزی نیز به سهولت امکان تامین اسکانس آن را در سررسید (در صورت درخواست دارنده اوراق) دارد و عملکرد فروش اوراق ارزی سازگار با اهداف ترسیم شده در این خصوص تحقق یافته است.

تفاوت حواله‌های ناشی از صادرات

در ارزیابی سیاست تهاتر حواله‌های ناشی از صادرات محصولات کشاورزی، صنایع دستی و دانش‌بنیان با ارز اسکانس از طریق بازار متشکل معاملات ارزی باید توجه داشت که سیاست مزبور با هدف تقویت عرضه ارز در اقتصاد کشور از طریق تسهیل و تشویق بازگشت ارز حاصل از صادرات در مورد حواله‌های خرد انجام گرفته است. به این صورت که ارز با کیفیت از حیث در دسترس بودن و کمینه بودن هزینه انتقال را از صادرکنندگان دریافت نموده و به مصارف وارداتی اختصاص می‌دهد. (لازم به توضیح است که عملاً ارز اسکانس قابلیت مصرف وارداتی ندارد) و درمقابل از ذخایر اسکانس خود که در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارد معوض آن را به صادر کننده پرداخت نموده است. بدون تردید در اتخاذ این تصمیم، پاسخ‌گویی به نیازهای واقعی ارزی بسا حتمت کمترین هزینه با نقل و انتقال منابع ارزی میبای تاثیر ارزهای حاصل از صادرات محصولات کشاورزی، صنایع دستی و محصولات دانش بنیان با ارز اسکانس بوده است.

گروه اقتصادی – محمدرضا حقی:

نزدیک به دو هفته است که بازار طلا و ارز دچار تلاطم بی سابقه‌ای شده است و رکوردشکنی در این‌سین بازارها هر روز دیده می‌شود. این روزها اگرچه سایت‌های رسمی‌قیمت دلار در بازار آزاد را منتشر نمی‌کنند و آنچه در این گونه سایت‌ها به چشم می‌خورد قیمت دلار نیمایی است اما کسانی که در بازار فعالیت دارند شاهد آن هستند که قیمت دلار دارد به سوی فتح کانال ۴۰ هزار تومان می‌رسد و بدیهی است که به تبع آن قیمت بسیاری از کالاهای افزایش می‌یابد. قیمت طلا و سکه هم که ارتباط مستقیم با قیمت دلار دارد در این روزها افزایش بی سابقه‌ای یافته است و هر گرم طلای ۱۸ عیار وارد کانال ۱.۷ میلیون تومان شده است.

برخی از تحلیلگران بازار سسکه معتقدند بخشی از این افزایش قیمت ارز ناشی از جو روانی و هیجانی ایجاد شده در بازار بوده که بر نرخ طلا و سکه نیز اثر گذاشته و بر همین اساس قیمت‌های عجیب و غریب موجب حیرت مردم شده است.

چند روز قبل نادر بزرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر چند روز قبل به خبرنگاران گفت: «در طول یک ماه گذشته شاهد روند افزایشی قیمت طلا و سکه هستیم که یک دلیل آن، به نوسانات بازار جهانی طلا برمی‌گردد که در طول یک ماه گذشته حدود ۶۰ تا ۶۵ دلار به‌طور میانگین افزایش قیمت اونس جهانی طلا را داشته‌یم. این افزایش به تبع تغییرات داخلی تمام کشورها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و موجب افزایش قیمت می‌شود. بخشی از رشد قیمت‌ها هم به بازارهای داخلی خودمان برمی‌گردد. بازارهای داخلی تحت‌تاثیر افزایش قیمت ارز و خیزهای سیاسی و اقتصادی در سطح دنیا قرار دارد.

از سوی دیگر، بخش تقاضا در این حوزه اثرگذار است که خوشبختانه در یک ماه گذشته شاهد بودیم که بازار نسبت به دیوانه قبل که بازار تقاضا زیاد می‌شد، اما این اتفاق امروز نیفتاده و بازار روال عادی خود را طی می‌کند.» طبیعی است که مردم و کارشناسان اقتصادی این انتظار را داشته باشند که دولت

که علاوه بر سیاست گذاری اقتصادی، بازارساز نیز هست در رابطه با وضعیت اسفناک و بی سابقه‌ارز ورود پیدا کند، اما آنچه به چشم

پیش‌بینی بازارهای جهانی طلا

به نظر می‌رسد بازار طلا در حال اتخاذ موضع تندرانه فدرال رزرو است زیرا قیمت این فلز گرانبها همچنان در حدود ۱۸۰۰ دلار در هر اونس حفظ می‌شود.به گزارش ایسنا، این هفته فدرال رزرو اعلام کرد که در سال ۲۰۲۳ به افزایش نرخ بهره ادامه خواهد داد، حتی اگر سرعت افزایش نرخ آن کاهش یابد. در آخر هفته، قیمت‌های آتی طلا در فوریه از جمعه گذشته تنها ۰.۵ درصد کاهش یافته است. تحلیلگران بازار اظهار کردند که ممکن است چند دلیل وجود داشته باشد که چرا طلا در این موضع جنگ‌طلبانه فدرال رزرو تا حد قابل قبولی انعطاف‌پذیر باقی مانده است. یکی از سناریوها این است که سرمایه‌گذاران اکنون کمتر نگران تورم و بیشتر نگران درصد بازده داشته است.

کشور باید باهم منطبق باشد تا نیاز واردات

به سهولت و سرعت تامین شود. در این زمینه، کمیته مشترکی بین وزارت نفت، وزارت صمت و بانک مرکزی ایجاد شده است تا تامین ارز بهتر از قبل بوده است. با این‌حال تغییر دو دهه اخیر به مردم یاد داده که در تلاطم بازار طلا و ارز، هر وقت مسئولان دولتی و بخصوص رئیس کل بانک مرکزی مصاحبه می‌کند و از تدابیر اندیشیده شده سخن می‌گوید و به مردم توصیه می‌کند که «فعلاً ارز و طلا نخرند که ضرر می‌کنید» یعنی از دست دولت هیچ کاری بر نمی‌آید و قیمت ارز و طلا، بیش از پیش اوج می‌گیرد. البته از نظر منطقی که برای تعدیل نرخ ارز ندارد. او در این روزها گرفتار داستانی است که پیش از این رستم قاسمی‌داشت و اگر خیلی هنر کند، برنامه‌اش برای گریز از «استعفا اجباری» را پیاده خواهد کرد و اصلاً وقتی برای تعدیل نرخ ارز ندارد! این در حالی است که بعضی از صاحب نظران اقتصادی معتقدند دولت، خود عامل گرانی نرخ ارز است. حسین راغفر روز

می‌خورد این است که دولت توانایی چنین کاری را ندارد. بعداز نزدیک به دو هفته تلاطم شدید، علی صالح‌آبادی در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: نرخ دلار در بازار غیررسمی‌از اواخر ۱۳۹۸ افزایش وحشتناکی داشت و در اواسط ۹۹ به ۳۱ هزار و ۵۰۰ تومان تومان رسید. در گذشته در مقاطعی نرخ ارز جهش داشت و مجدداً کمی کاهش پیدا می‌کرد. اخیراً بخشی از افزایش قیمت ارز به تقویت دلار به دلیل افزایش نرخ بهره در بیش از ۹۰ کشور دنیا و به ویژه در آمریکا بود. البته ناارامی‌های ۳ ماه گذشته نیز در بازار ارز اثرگذار بوده است.

وی ادامه داد: البته نوسانات فصلی هم موثر است، در پایان سال میلادی همیشه نوسان داشته‌ایم که مجدد اثرش از بین خواهد رفت. بازار غیررسمی‌یا حجم معاملات بسیار کم نرخ تعیین می‌کند و نرخ واقعی نیست.

رئیس کل بانک مرکزی از افزایش عرضه ارزهای برطرفدار خیرر داد و گفت: در سیاست‌گذاری ارزی برنامه‌های متعدد و متنوعی داریم، نقشه ارزی و نقشه تجاری

نقش دولت در تلاطم بازار ارز چیست؟

قیمت دلار و طلا هر روز در حال رکوردشکنی است

گذشته در گفت‌وگو با ایلنا درباره التهابات بازار ارز و دلایل افزایش نرخ دلار اظهار داشت: به‌طور قطع دولت عامل گرانی نرخ ارز است و دولت هر صبح به بانک‌ها و صرافی‌ها اعلام می‌کند که امروز نرخ دلار و نرخ ارز چقدر باشد و چقدر بفروشند. وی با بیان اینکه دولت به دلیل کسری بودجه نسبت به افزایش نرخ ارز اقدام کرده است، ادامه داد: به نظر می‌رسد دولت توان اداره امور را ندارد و اعضای آن تا‌کار آمد هستند از سوی دیگر منافع عدای سودجو و غارتگر در این میان بوده و منافع آنها در این وضعیت و گرانی ارز است. این کارشناس اقتصادی درباره افزایش نرخ ارز در حالی که دولت مدعی است برنامه‌های ضد تورمی‌را به اجرا می‌رساند، گفت: رئیس دولت سیزدهم خط قرمز دولت را دو موضوع مطرح و اعلام کرده، یکی از آنها موضوع تورم و مهار افزایش نرخ تورم و دیگری کاهش ارزش پول ملی است و تیم اقتصادی این دولت عنوان کردند که این دو موضوع خط قرمز دولت بوده اما می‌بینیم که نرخ دلار در ۶ الی ۷ ماه گذشته ۱۱ هزار تومان افزایش یافته است. به معنای دیگر تنها در این مدت بیش از ۴۰ درصد بر قیمت دلار اضافه شد و خود دولت هر عمل گرانی افزایش نرخ دلار بوده چراکه با کسری بودجه مواجه است.

راغفر افزود: پیامد این وضعیت شورش طبقه فقرا یا همان شورش گرسنگان است و به نظر می‌رسد که اتفاقاً عدای به دنبال این هستند که این اتفاق رخ دهد و این مسیر طی شود. وی درباره ادعای وزارت اقتصاد مبنی بر اینکه از نیمه اول سال آینده آثار کاهش تورم مشاهده می‌شود، تأکید کرد: این ادعا همان وعده‌های توخالی هستند که با ادامه این روند قطعاً به اجرا نمی‌رسد.

وی با بیان اینکه راهکار پوشش کسری بودجه افزایش نرخ دلار و ارز نیست، اظهار داشت: دولت باید بودجه را اصلاح کند و بر سر پایه مالیات باشد و آن هم نه اخذ مالیات از مردم و کسبه بلکه مالیات باید از تریلباردرهایی که در این کشور ساخته شدند و از ثروت و دارایی‌های آنها گرفته شود. بانک مرکزی آمار و اطلاعات تمام آنها را دارد و می‌توانند مالیات ستانی از آنها را انجام دهند اما اراده‌ای برای انجام این کار وجود ندارد و اساساً این اجازه به دولت داده نمی‌شود.

تجارت ایران و آمریکا از ۶۶ میلیون دلار گذشت

مشابه سال قبل رشد هشت درصدی داشته است. آمریکا در ماه‌های ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۱ بیش از ۳۲.۸ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود.واردات آمریکا از ایران در ۱۰ ماهه امسال نیز ۱۰.۹ میلیون دلار گزارش شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد حدود ۱۱ برابری داشته است. در مدت مشابه سال قبل واردات آمریکا از ایران یک میلیون دلار بوده است.ایران در میان مقاصد صادراتی آمریکا در ۱۰ ماهه امسال رتبه ۱۷۹ و در میان منابع وارداتی رتبه ۱۶۸ را داشته است.بر اساس این گزارش، آمریکا در دهمین ماه سال جاری میلادی ۴.۳ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده و واردات این کشور از ایران صفر بوده است.

تجارت ایران و آمریکا در ۱۰ ماهه سال جاری

میلادی ۴۱ درصد رشد داشته و به ۴۶.۵ میلیون دلار رسیده است.به گزارش ایرنا، جدیدترین آمار منتشر شده از سسوی اداره آمار آمریکا نشان می‌دهد میادلات تجاری این کشور با ایران در ۱۰ ماهه ۲۰۲۲ (اقتصادی ژانویه تا پایان اکتبر ۲۰۲۲ صاف ۱۱ ماه دی ۱۴۰۰ تا ۹ آبان‌ماه ۱۴۰۱) رشد ۴۱ درصدی داشته است.مبادلات تجاری دو کشور در ۱۰ ماهه سال میلادی گذشته افزون بر ۳۳.۸ میلیون دلار بوده است. این رقم در مدت مشابه امسال به ۴۶.۵ میلیون دلار افزایش یافته است.بر اساس این گزارش، صادرات آمریکا به ایران در ماه‌های ژانویه تا اکتبر امسال ۳۵.۶ میلیون دلار بوده است که این رقم نسبت به مدت

تجارت ایران و آمریکا در ۱۰ ماهه سال جاری

حالی که دولت سیزدهم در یک سال اخیر عرضه و تولید خودرو را به شدت افزایش داد. ۲- تولید خودروهای ناصف و دپوی آن در پارکینگ خودروسازان که به سبب نقص و کامل نبودن امکان عرضه به بازار را نداشتند. ۳- تبدیل خودرو به کالای سرمایه‌ای. در شرایط ناشی از متغیرهای کلان اقتصادی کشور و شرایط تورمی، ۴- هجوم دلالتن به این بازار به سبب قیمت‌گذاری دستوری در محصولات خودروسازان داخلی و تفاوت ایجادشده در بازار و رونق سوداگری. ۵-عدم وجود اهرم‌های لازم برای اخذ مالیات بر درآمد‌های اتفاقی و سوده‌های بادآورده ناشی از سوداگری (به علت عدم تصویب آن در مجلس).عوامل فوق‌الذکر سبب گردیدند که مسئله خودرو از سال ۹۷ تا پایان سال گذشته به گره کوری تبدیل شود. از پایان سال گذشته با اجرای برنامه‌های تحولی وزارت صمت تاکنون تولید خودرو در سال جاری بیش از ۵۰ درصد رشد داشت و هم‌چون تولید در سال جاری تولید در سال جاری تاکنون تثبیت گردید.

از سوی دیگر از شهریور سال جاری عملاً تولید خودروهای ناصف متوقف شد و خودروهای دیوشده در پارکینگ‌ها هم به صفر رسید.بنابراین یکی از عوامل یک عارضه مزمن که بیش از چهار سال بازار خودروی کشور را متلاطم می‌کرد؛ کاملاً درمان گردید اما مسئله بازار خودروی کشور جنبه‌های دیگری نیز دارد.در پی افزایش تولید و سپس با اجرای طرح موفق فروش از طریق سامانه یکپارچه خودرو؛ محصولات یکی از خودروسازان بعد از چهار سال از قرعه‌کشی خارج شد و عملاً دیگری نیازی به ادامه طرح نبود چون تنها عرضه یک خودروساز در قرعه‌کشی مانده بود و تاکنون نیمی‌از ظرفیت تولید محصولات خودروسازان از فرایند قرعه‌کشی خارج و در بورس کالا عرضه می‌شود. در چند ماه گذشته، طرح عرضه خودرو در بورس کالا به آزمون گذاشته شد و به‌عنوان یکی از شیوه‌های قیمت‌گذاری و عرضه خودرو به بازار مورد پذیرش قرار گرفت، با اعلام شرایط عرضه توسط وزارت صمت که لازم‌الاجرا نبود تا در کنار افزایش تولید خودروسازان و تنظیم‌گری وزارت صمت، معدن و تجارت و شرکت بورس کالای ایران، پاسخگویی بخشی از تقاضای مصرف‌کنندگان و فعالیت خودروسازان در بورس کالا در راستای تنظیم بازار با رعایت این شرایط باید صورت پذیرد: ۱- حداقل عرضه هر محصول در هر دوره به تعداد ۲ هزار دستگاه در هر محصول برای دو شرکت بزرگ خودروساز و برای سایر شرکت‌های خصوصی حداقل به میزان ۵۰۰ دستگاه است. ۲- شرکت‌های خودروساز موظفانند فهرست خریداران محصولات طی ۴۸ ماه گذشته را پیش از هر

بود که در مدت مشابه امسال به ۴۷ هزار دستگاه کاهش یافته است.

صفر شدن خودروهای انبارشده

در پارکینگ خودروسازان

خودروهای انبارشده در پارکینگ خودروسازان به علت نقص قطعه در سال ۱۴۰۱ تقریباً صفر شده است. مجموع تعداد خودروهای کسف پارکینگ در خودروساز اصلی کشور تا آبان‌ماه سال گذشته ۱۶۵ هزار دستگاه بود که در مدت مشابه امسال به ۱۶۱۸ دستگاه کاهش یافته که نشان‌دهنده کاهش ۹۹ درصدی خودروهای کف پارکینگ و به عبارتی صفر شدن آن است.

تولید انواع خودرو به بالاترین سطح ۴ سال اخیر رسید؛ ۵۰ درصد بیشتر از سال ۱۳۹۸

تولید انواع خودرو در ۸ ماه نخست امسال به ۷۴۸ هزار دستگاه رسید که بالاترین رقم در ۴ سال اخیر محسوب می‌شود. تولید خودرو در ۸ ماه نخست امسال ۱۵ درصد بیشتر از مدت مشابه سال قبل، ۲۰ درصد بیشتر از سال ۱۳۹۹ و ۵۳ درصد بیشتر از مدت مشابه سال ۱۳۹۸ بوده است.درواقع التهاب در بازار خودرو به هم خوردن توازن عرضه و تقاضا، به عملکرد دولت گذشته بازمی‌گردد که به بهانه تحریم‌ها قدمی‌برای رفع مشکلات این صنعت برنداشت که سبب سقوط شدید تولید خودرو شد. صنعت خودرو در شرایطی به دولت سیزدهم تحویل داده شد که ده‌ها هزار خودروی ناصف در کف پارکینگ خودروسازان مانده بود، بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان سر به فلک کشیده بود، زنجیره تامین قطعات خودرو از هم گسیخته بود، زیان خودروسازان رو به افزایش و صحبت از ورشکستگی در میان بود.اما در یک سال دولت سیزدهم شاهد افزایش چشمگیر تولید خودرو با وجود تداوم تحریم‌ها بودیم که نشان می‌دهد دولت گذشته همتی برای رفع مشکلات صنعت خودرو نداشت و همچون سایر مسائل کشور مثل واکسن کرونا، صرفاً به دنبال بهانه‌جویی و اهرم قرار دادن مشکلات اقتصادی برای انجام مذاکرات و دادن امتیازات بیشتر به آمریکا بود. از این رو، مشخص است که متهم اصلی التهابات بازار خودرو، دولت حسن روحانی است که عملکرد فاجعه‌باری در صنعت خودرو داشت و انتظار می‌رفت روزنامه مردم‌سالاری به این حقیقت اشاره می‌کرد.

نگاه کارشناسی

به مشکلات صنعت خودرو

معضل بازار خودروی کشور از سال ۹۷ تاکنون وجود داشته است و دلایل ذیل باعث ایجاد تلاطم در بازار خودرو در چند سال اخیر بوده است: ۱- کاهش تولید خودروسازان داخلی از سال ۹۷ به میزان نصف سال ۱۳۹۶ و عدم